

Waterschapsverkiezingen 2023
Hart voor water!

SGP
Vallei en Veluwe

Breng uw stem tot waarde

15 maart is het weer zover. U heeft het voor het zeggen en mag gaan stemmen voor een nieuw waterschapsbestuur.

Water kruist op vele manieren dagelijks ons pad. Bovendien wordt water in de planologie steeds meer sturend. De vanzelfsprekendheid van de veilige dijk, het kunnen beschikken over schoon en voldoende water en de zuivering van ons afvalwater moet steeds zwaarder bevochten worden.

De stijgende zeespiegel, langdurige periodes van droogte of intense regenval, microplastics, medicijnresten en zogenaamde nieuwe stoffen in ons afvalwater; het zijn allemaal zaken die de waterschappen de komende periode voor geweldige uitdagingen plaatst.

Daar komt nog bij dat andere overheden naar de waterschappen kijken als het gaat over de uitvoering van allerlei gebiedsplannen.

Hoe belangrijk is het dan dat er een slagvaardig bestuur zit dat met 'nuchter boerenverstand' de taken ter hand neemt. Als SGP zijn we er klaar voor - ook de komende periode, gedreven vanuit Bijbels rentmeesterschap - om onze bijdrage te leveren.

Ik spreek de wens uit dat u ook in deze turbulente tijden de SGP als stabiele partij weer weet te waarderen. Praktische politiek gebaseerd op Gods Woord. **Breng u stem tot waarde bij SGP Vallei en Veluwe! 15 maart, wij rekenen op u!**

*Met vriendelijke groet,
Henk van der Wind*

Inhoud

Hart voor water!	5
Uitgangspunten waterbeleid	7
Gerechtigheid	7
Rentmeesterschap	7
Veiligheid	7
Solidariteit	7
Vrijheid	7
Verantwoordelijkheid	7
Orde en respect	7
Gezonde bodem	8
Waterkwaliteit: nutriënten en opkomende stoffen	8
Nitraatrichtlijn en stikstofproblematiek	9
Bodemdaling en water als ordenend principe	11
HWBP Hoogwaterbeschermingsprogramma	11
Grondwater	12
Grondwatergebruik en -onttrekkingen in verband met droogte en uitbreiding drinkwatergebieden	12
Klimaat Adaptatiestrategieën en mitigatie op eigen terrein	13
Gezonde sloten, vooruitziend waterbeheer: waterkwaliteit is van belang voor de toekomst	13
Robuust watersysteem in het buitengebied	13
Voldoende water binnen de bebouwde kom	13
Grondwater als zoetwatervoorraad	14
Klimaat	14
Circulaire economie	15
Duurzame zuivering: terugwinnen van grondstoffen en energie	15
Verwijderen van nieuwe stoffen	15
Tarieven huishoudens 1-3 ve	17
De vervuiler betaalt Doorwerking principe	17
Biodiversiteit	17
RES/Energietransitie Regionale Energie Strategie	19
Invasieve exoten	19
Innovaties	20
Innovaties die er zijn/die eraan komen	20
Positie van het waterschap als openbaar lichaam	21
Cyberveiligheid	21
Kandidatenlijst	22

Arnhem, 4 januari 2023

Uw stem telt dubbel

Dit programma van de Staatkundig Gereformeerde Partij is geschreven met het oog op de verkiezingen voor het Waterschap Vallei en Veluwe op D.V. 15 maart 2023.

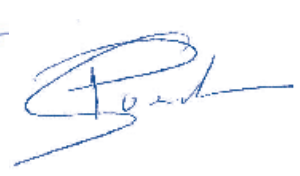
De SGP is een partij met een uitgesproken profiel. De partij ontleent haar legitimatie aan de Bijbel, Gods Woord. De Bijbel leert de mens God bovenal lief te hebben en de naaste als zichzelf. De SGP erkent de overheid als een door God gegeven macht. Een lid van het Algemeen Bestuur of een heemraad bekleedt in die visie een overheidsambt.

De volksvertegenwoordiger dient te weten welke vragen leven in de samenleving. Daarna met andere partijen het debat aan te gaan over het te voeren beleid. Bijbelse waarden en normen zijn daarbij - naar het oordeel van de SGP - uitgangspunt. De SGP geeft het meten en weten vorm door werkbezoeken en periodieke overleggen met Statenleden, raadsleden en wethouders.

De waterschappen hebben een belangrijke rol in het beheer van ons landschap. De laatste tijd zien we een verschuiving binnen ons bestuur. De SGP wil graag dat de waterschappen zich tot hun kerntaken beperken. Wij roepen u dan ook op uw stem D.V. op 15 maart uit te brengen op de SGP!

Gert-Jan Meijering
Voorzitter

Pieter van Genderen
Secretaris

Hart voor water!

Klimaatverandering, stikstofcrisis en energietransitie zijn onderwerpen waar de media bijna dagelijks over schrijven. Het zijn vraagstukken waaraan gewerkt moet worden om ze op te lossen of in goede banen te leiden. Waterschappen leveren daaraan een belangrijke bijdrage.

Het zijn onderwerpen die rechtstreeks te maken hebben met de schepping. De HEERE heeft ons - mensen - aangesteld als rentmeester van Zijn schepping. We hebben de opdracht de aarde te bouwen en te bewaren.

'Bouwen' heeft een relatie met ontwikkelen, terwijl 'bewaren' past bij conserveren. Dat zijn twee zaken waar vaak spanning tussen bestaat en waar voortdurend naar een evenwicht gezocht moet worden. Door uw stem uit te brengen bij de waterschapsverkiezingen heeft u invloed op de invulling van dit evenwicht.

(Te) nat of (te) droog?

Het waterschap is voortdurend bezig om ervoor te zorgen dat het water afgevoerd kan worden bij natte periodes en dat we dan beschermd worden tegen hoogwater op de rivieren. Bij droge periodes werkt het waterschap aan voorzieningen om zo lang mogelijk water beschikbaar te houden. En al dat water moet ook schoon zijn. Daarvoor worden onder andere de rioolwaterzuiveringsinstallaties door de waterschappen beheerd. Waterschappen zien ook toe op de industrie en de boeren: of zij geen stoffen in het water lozen.

Om dit allemaal mogelijk te maken, heft een waterschap belastingen. U betaalt op meerdere manieren aan het waterschap. Wie betaalt, bepaalt. U kunt met deze verkiezingen invloed uitoefenen op de hoogte van de heffingen en op de wijze waarop het geld besteed wordt.

In dit verkiezingsprogramma zetten we als SGP-waterschapsbestuurders uiteen welke waterkoers wij de komende bestuursperiode willen varen. Hoe gaan we met de leefomgeving om? Waar leggen we de prioriteiten en waar willen we uw geld aan besteden? Wij hopen dat dat leidt tot uw stem op de SGP-waterschapsbestuurders.

“Door uw stem uit te brengen bij de waterschapsverkiezingen heeft u invloed op de invulling van het evenwicht tussen 'bouwen' en 'bewaren'.”

Uitgangspunten waterbeleid

Voor het waterbeleid baseert de SGP zich op de volgende uitgangspunten. Vanuit deze principes of waarden worden beleidsproblemen - die al dan niet in het verkiezingsprogramma zijn vermeld - benaderd.

Gerechtigheid

Gerechtigheid op het publieke terrein, daar is de overheid verantwoordelijk voor.

- Goede verhoudingen tussen bestuur en burgers;
- Eerlijke verdeling van lasten: de vervuiler betaalt en degene die profijt heeft van maatregelen betaalt;
- Bij waterpeilbeheer: zoveel mogelijk recht doen aan belanghebbenden in een (stroom)gebied;
- Bij belastingheffing voor zuiveringsbeheer geldt naast het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt (1-2-3-ve) ook de eenvoud van het heffen.

Rentmeesterschap

- Verantwoord gebruik van en goede zorg voor de leefomgeving;
- Oog voor de toekomst en voor de belangen van toekomstige generaties.

Veiligheid

- Aanleg en onderhoud van deugdelijke waterkeringen is een zaak van lange termijn. Vanwege prioriteit hiervan (in combinatie met ten onrechte minder gevoelde urgentie) is een aparte behartiging door het waterschap nodig. Daarom is het verstandig deze overheidstaak niet onder te brengen in een algemene bestuurslaag zoals de provincie.

Solidariteit

- Alle Nederlanders betalen mee, ook wie niet direct profiteert van een waterkering;
- Steun voor inwoners in gebieden die anders het hoofd niet boven water kunnen houden.
Bijvoorbeeld: Veluwenaren betalen deels mee aan de hoofdwaterkeringen in Zeeland.

Vrijheid

- Een waterschap is geen uitvoeringsorgaan van de rijksoverheid of de provincie en moet daarom over een redelijke/passende mate van beleidsvrijheid beschikken om de wettelijke taken uit te voeren.

Verantwoordelijkheid

- Goed waterbeheer heeft draagvlak onder de bevolking. Een democratisch gekozen bestuur dat regelmatig verantwoording aflegt over het gevoerde beleid heeft daarom onze sterke voorkeur. Geen 'Amsterdamse toestanden'. Bij dit monistisch stelsel passen geborgde zetels om kennis permanent aanwezig te laten zijn;
- Zorg voor schoon en voldoende water is niet alleen een overheidstaak, maar iedere inwoner hoort hieraan bij te dragen, bijvoorbeeld door verantwoord omgaan met afval.

Orde en respect

- Respect voor de historische ordening van het landschap, vaak meebepaald door rivieren en andere waterlopen;
- Water als ordenend principe voor ruimtelijke ordening/inrichting van het landschap.

“Wij hebben oog voor de toekomst en voor de belangen van toekomstige generaties.”

Gezonde bodem

Meer organische stof in de bodem verbetert het waterbindend en het waterbufferend vermogen van de bodem. Daarvoor is veel aandacht. Waterschappen ondersteunen initiatieven die tot doel hebben het organische stofgehalte in bodems te verbeteren.

In de agrarische sector wordt hier al jaren aan gewerkt. De aanpak en het resultaat verschilt per grondsoort en gebied. De waterschappen kunnen hun voordeel doen met de opgebouwde kennis en participeren en faciliteren waar mogelijk.

Waterkwaliteit: nutriënten en opkomende stoffen

Vanuit rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) vinden lozingen op het oppervlaktewater plaats. De lozing van opkomende stoffen - van huishoudens en bedrijven - heeft onvoldoende aandacht alvorens het bij een RWZI komt.

In de eerste plaats is het van belang dat er via goede communicatie bij de bewoners veel meer bewustwording plaatsvindt over wat we allemaal door het putje spoelen.

In de tweede plaats is het nodig dat er kritisch wordt gekeken naar de toegelaten stoffen en middelen. Daarnaast is er onderzoek nodig naar de aard en omvang van de

“Het is van belang dat bewoners weten wat we allemaal door het putje spoelen.”

Een gezonde bodem heeft bodemleven nodig. Hier ligt een relatie met de emissies. Vanuit emissie-oogpunt lijkt verschraken logisch, maar dan wordt de bodem een dichte betonplaat. Hier moet een optimum gevonden worden, waarbij de agrarische sector, overheden en de kennisinstututen, bijvoorbeeld WUR, in de sector onze samenwerkingspartners zijn. Doorontwikkelen van precisie-landbouw wordt door de SGP omarmd.

verontreinigingen en vooral naar kosteneffectieve zuiveringsmethoden. Gecoördineerd onderzoek naar verwijdering van nieuwe stoffen uit effluent is nodig, zodat effectieve zuiveringsmethoden ontwikkeld en toegepast worden op RWZI's. Daarbij is het nodig om de impact te weten van de zuivering op het watersysteem. Door te meten komen we tot weten. Het is niet altijd duidelijk welke factoren van invloed zijn op de waterkwaliteit. Uit recent onderzoek is gebleken dat de uitwerpselen van huisdieren een forse bijdrage kunnen leveren aan de stikstofbelasting in natuur- en recreatiegebieden. Bekend is dat ook de waterkwaliteit in watergangen langs uitlaatgebieden wordt beïnvloed. Waar veelvuldig paarden in het water bij een zandstrand lopen, is de waterkwaliteit meestal onvoldoende door een te hoog aantal ziekteverwekkende bacteriën door belasting met diverse nutriënten. Waar van agrariërs inspanning wordt verlangd met bemestingsvrije zones geldt dat evenzeer in gevoelige gebieden voor huisdierenbezitters.

Bij ganzen speelt dezelfde problematiek. Vaak grazen ganzen op agrarische gronden en overnachten ze in natuurgebieden. Er zullen maatregelen geformuleerd moeten worden.

Door afkoppeling van hemelwater van rioolstelsels stroomt steeds meer water via verharde oppervlakten naar het watersysteem. Het is niet altijd duidelijk welke gevolgen dit heeft voor de waterkwaliteit.

Nitraatrichtlijn en stikstofproblematiek

Water is vaak een bepalende factor als het gaat om de kwaliteit van de natuur en dus ook Natura 2000-gebieden. Naast het waterpeil kan water een belangrijke rol spelen bij het transport van nutriënten, zoals stikstof en fosfaat uit en naar natuurgebieden.

Als kennispartner nemen waterschappen daarom deel aan de gebiedsprocessen die erop gericht zijn om natuurkwaliteit in Natura 2000-gebieden te verbeteren. Deze opgave valt onder verantwoordelijkheid van de provincie en deze dient dan ook voor het grootste deel van de financiering te zorgen.

De discussie rondom stikstof mag zich niet alleen afspelen rondom de agrarische sector. Ook (vlieg)verkeer en industrie zorgen voor grote uitstoot. De opgave voor de agrarische sector is bij een natuurlijk beheer te zorgen voor een minimale stikstofbelasting op de omgeving.

Bij het instellen van bemestingsvrije zones langs watervoerende sloten moeten deze zones beperkt blijven tot die watergangen die in de Kaderrichtlijn Water aangewezen zijn als waterlichaam.

Bodemdaling en water als ordenend principe

Het land is van de boeren, het landschap is van iedereen. Dit vraagt om balans van deze twee invalshoeken met respect voor rollen en belangen.

De grote uitdagingen op het gebied van bodemdaling, biodiversiteit en klimaatadaptatie vragen om een actieve faciliterende inbreng vanuit het waterschap, maar geven ook duidelijk aan waar de grens en verantwoordelijkheid ligt.

Het is noodzakelijk om in veenweidegebieden een flexibel en dynamisch peilbeheer te voeren, zodat het proces van bodemdaling wordt afgeremd. Het is belangrijk om onderzoek te doen naar innovatieve technieken, zoals onderwaterinfiltratie om de bodemdaling effectief te beperken.

De SGP is voor het behoud van het vitale veenweidegebied voor de agrarische sector en wil voorkomen dat die gebieden onder water worden gezet. Tenzij de functie door gemeenten en provincies is gewijzigd in natuur.

De problematiek van bodemdaling moet met gemeenten, provincies en het Rijk worden aangepakt om kennis te bundelen en oplossingen aan te dragen, zodat er toekomst is voor een vitale agrarische sector. De bodemdaling is een algemeen maatschappelijk probleem dat gezamenlijk opgelost en bekostigd zal moeten worden.

HWBP Hoogwaterbeschermingsprogramma

Waterveiligheid is kernopgave, maar er moet ruimte en subsidie mogelijk zijn voor ruimtelijke kwaliteit en leefomgeving, gezien de forse ingreep in het gebied.

Soberheid en doelmatigheid moeten het uitgangspunt blijven van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en het Deltaprogramma. De integrale benadering mag de voortgang niet in de weg staan. Wanneer trajecten dreigen te vertragen doordat partners in het proces zaken nog niet op orde hebben, moet veiligheid voorrang krijgen.

Tot 2050 werken we binnen het bestaande programma van dijkversterkingen aan de bescherming van het gebied tegen overstromingen. Maatregelen om de gebieden te beschermen tegen overstromingen blijven nodig en belangrijk, omdat wij rekening moeten houden met een

stijging van de zeespiegel, hogere rivierstanden bij extreem weer en periodes van droogte die een negatieve invloed kunnen hebben op de stabiliteit van de rivierdijken.

Normen worden landelijk bepaald. Nu is het een landelijk programma waar iedereen aan meebetaalt, het is ook belangrijk dat dat zo blijft.

“Maatregelen om de gebieden te beschermen tegen overstromingen blijven nodig en belangrijk.”

Grondwater

Grondwatergebruik en -onttrekkingen in verband met droogte en uitbreiding drinkwatergebieden

Door de grote droogteperiodes in de afgelopen jaren is er in veel drinkwaterwingebieden te veel diep grondwater onttrokken. Provincies zijn samen met de drinkwaterbedrijven naarstig op zoek naar uitbreiding van nieuwe drinkwaterwingebieden.

Een aantal studies heeft geleid tot een voorlopig beeld waar in de nabije toekomst drinkwater gewonnen zou gaan worden. In veel gebieden raakt dit ook de waterschapsaak, omdat er nog veel onduidelijkheden zijn ten aanzien van de effecten op het ondiepe grondwater en het watersysteembeheer van oppervlaktewater. Het heeft onder andere in de Betuwe en de Alblasserwaard al geleid tot zienswijze en bezwaren vanuit bepaalde belangengroepen.

De SGP pleit voor een uitgebreide effectrapportage om de gevolgen van mogelijke nieuwe drinkwatergebieden

goed in beeld te krijgen en de eventuele gevolgen voor landgebruik, bodemdaling en watersysteembeheer goed in beeld te hebben.

Als gevolg van toenemende druk op een goede drinkwaterkwaliteit vanwege de toename van ondergronds ruimtegebruik, zal in overleg met gemeenten, de Unie van Waterschappen, omgevingsdiensten en provincies kritisch gekeken moeten worden hoe verantwoord grondwaterbeheer moet worden toegepast om een goede drinkwaterkwaliteit te waarborgen. Hierbij zal samenwerking gezocht moeten worden met de drinkwaterbedrijven.

In het proces van het beschermen van drinkwatervoorraden moet ook een afweging gemaakt worden met betrekking tot de Veluwe beken. Nu wordt veel water van drinkwaterkwaliteit door deze beken afgevoerd naar de omliggende watersystemen. De SGP vindt dat vasthouden en hergebruiken van dit schone water bespreekbaar moet zijn. Zo nodig mogen daarvoor beken gedempt worden.

Klimaat

Adaptatiestrategieën en mitigatie op eigen terrein

Gezonde sloten, vooruitziend waterbeheer: waterkwaliteit is van belang voor de toekomst

Oppervlaktewaterbeheer is voor de waterschappen een complexe taak, waarbij veel belangen en partijen een rol spelen. De SGP wil samen met de betrokken instanties tot overeenstemming komen.

Daardoor moet een breed draagvlak ontstaan voor toekomstbestendige maatregelen waar de verschillende partijen belang bij hebben.

Ook voor de agrarische sector is voldoende kwaliteit van het oppervlaktewater van groot belang. Samen met de Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) zijn convenanten opgesteld die de emissies terug moeten dringen. Als de agrarische sector duurzaam onderneemt, draagt dat bij aan een betere waterkwaliteit. De SGP ondersteunt het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer - een initiatief van de LTO - om emissies in het oppervlaktewater en grondwater terug te dringen.

Concreet:

- Op korte termijn een plan opstellen voor de waterkwaliteit waarin integraal wordt gezien wat er vóór 2027 nog moet worden uitgevoerd. Wat is nodig, wat is haalbaar en betaalbaar en wat moet nog worden uitgezocht?
- Een goede ontwikkeling van de natuur is belangrijk voor ons allen, maar zeker ook voor de agrarische sector. Zonder een natuurlijk evenwicht kan de maatschappij in de toekomst voor grote kosten komen te staan;
- Bij het vaststellen van de doelen en maatregelen moet ook rekening gehouden worden met de effecten van inwaaiende bladeren en de uitwerpselen van honden, eenden of ganzen.
- In de treinen moeten toiletten zonder opvangmogelijkheden verboden worden.

Robuust watersysteem in het buitengebied

In verband met klimaatverandering is het van groot belang dat ons watersysteem robuust is, zodat we gereed zijn voor de toekomst.

Water dient ook in het geval van hevige regenval zodanig - na(ast) vasthouden - te worden afgevoerd dat alleen onvermijdelijke schade kan ontstaan voor de aanliggende agrarische percelen. Dit geldt zowel voor het ontwerp van het watersysteem als voor het onderhoud.

“Wij willen een breed draagvlak creëren voor toekomstbestendige maatregelen waar alle verschillende partijen belang bij hebben.”

Concreet:

- Robuust maken van het watersysteem in het buitengebied, zodat ons systeem ook bestand is tegen intensieve regenval en langdurige natte periodes, maar ook bij langdurige droogte. Een reële planning zal nodig zijn om het geheel inzichtelijk te maken en de voortgang te kunnen bewaken;
- Het riet in de watergangen voldoende maaien, zodat de waterdoorgang gegarandeerd is. Dit wel haalbaar en betaalbaar uitvoeren;
- In het buitengebied ligt het beheer in eerste instantie bij de agrariër, daarna bij de coöperaties van agrariërs en daarna bij natuurorganisaties en terreinbeheerders;
- Een optimale bereikbaarheid en een goede communicatie in tijden van overlast is van groot belang;
- Agrariërs die door eigen maatregelen op hun percelen een positieve grondwaterbalans weten te realiseren, moeten in tijden van droogte extra ruimte krijgen om water te gebruiken.

Voldoende water binnen de bebouwde kom

Het belang van water in bebouwd gebied van dorp en stad wordt onderschat. Niet alleen teveel water, maar ook een watertekort zal ons in de toekomst voor belangrijke vragen leiden.

Het waterschap dient hier samen te werken met gemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het stelsel binnen de bebouwde kom. Samenwerking is nodig, omdat het stelsel van het waterschap hier weer op aansluit. Uiteraard werken we ook samen met andere waterschappen en provincies, omdat de problemen én de oplossingen zich niet aan de waterschapsgrenzen houden. Bij dit vraagstuk

gaat het niet alleen over wateroverlast - tijdelijke opgave van berging - maar ook over hitte en droogte.

De SGP vindt dat het waterschap, samen met gemeenten, provincies en drinkwaterbedrijven als één overheid moet optreden. De al bestaande samenwerkingsverbanden in de afvalwaterketen moeten daarvoor uitgebouwd en benut worden.

Concreet:

- De bestaande samenwerking van de afvalwaterketen nog meer benutten voor optimalisatie in de keten;
- Kosten en opbrengsten kunnen bij verschillende overheidspartijen liggen, dat mag geen belemmering zijn om de voor de burger beste oplossing te realiseren;
- Veel van het schone regenwater komt in het vuilwaterstelsel. Dat kost het waterschap geld. In samenwerking met gemeenten onderzoeken op welke manier het aanbod van schoon water naar het rioolstelsel kan worden beperkt en stedelijk groen wordt bevorderd;
- Water is belangrijk in situaties dat het langdurig droog en warm is. Uitgangspunt is dan ook het vasthouden en bergen van water;
- De bestaande samenwerkingen moeten benut worden om ook qua ruimtelijke ordening intensiever samen te werken met de gemeenten en provincies.

Grondwater als zoetwatervoorraad

- De provincies gaan over het grondwater. In periodes van grote droogte ontstaan er fricties bij het instellen van maatregelen, zoals beregeningsverboden. Er moet een werkwijze komen waarbij dat beter geregeld gaat worden, zo nodig moet het uitvoerende werk overgedragen worden naar de waterschappen.

Klimaat

Het klimaat verandert, dat is aantoonbaar. De aanpak van de gevolgen kent een tweetal hoofdstromen: het voorkomen van uitstoot van broeikasgassen en het adapteren van de veranderingen.

Vanuit goed rentmeesterschap is het voorkomen van verdere uitstoot altijd goed. Maar als er (financiële) keuzes gemaakt moeten worden, vindt de SGP dat adaptieve maatregelen prioriteit moeten krijgen.

Op het terrein van mitigatie, het voorkomen van meer broeikasgassen, hebben de waterschappen een taak in de uitoefening van hun kerntaken, zoals aanleg en beheer van waterkeringen, het landelijk watersysteem en het zuiveren van rioolwater. Daarnaast komen de effecten van de klimaatverandering direct bij de waterschappen: wateroverlast, droogte en karakterverandering van rivieren die uitmonden via Nederland. De maatregelen die we nemen om deze effecten te beheersen, kunnen gevolgen hebben voor de tarieven. De SGP vindt dat eerst gezocht moet worden naar mogelijkheden van oud voor nieuw maatregelen of kostenbesparingen met behulp van innovatie te bereiken, voordat gesproken kan worden over tariefaanpassingen.

Het gaat niet zozeer over een watertekort of -overschot, maar om de verdeling van water over de seizoenen. Eigenlijk valt er genoeg neerslag in Nederland, maar de hoeveelheid is lokaal moeilijk te beheersen. De betrokkenheid van het waterschap is essentieel. Daarbij is een goede toestand van de bodem van eminent belang.

Circulaire economie

Duurzame zuivering: terugwinnen van grondstoffen en energie

Als rentmeester moeten we zorgvuldig omgaan met grondstoffenvoorraden, energiebronnen en met de natuur. Afvalwater kan worden gezuiverd met behulp van energie en chemicaliën. Daarbij worden reststoffen geproduceerd. Op veel plaatsen wordt het afvalwater gezuiverd door grondstoffen en energie terug te winnen met de bedoeling het gezuiverde water opnieuw te gebruiken. Hergebruik van water dient ook om oneigenlijk gebruik van drinkwater te beperken.

“Wat uit
de aarde komt,
blijft
óp de aarde.”

De maatschappij is teveel ingesteld op sectoraal denken: de één vervuult, een ander verzamelt, een ander maakt schoon of vernietigt. Ketenbewustzijn moet bevorderd worden. Ook als het gaat om het gebruik van het toilet. Daarom moet gestreefd worden naar regionale productie, consumptie, behandeling van de waterketen en vervoer. Waardevolle stoffen die onvermijdelijk in het riool komen, moeten er tegen verantwoorde kosten uit gehaald worden. Anders spoelt veel naar zee. Stelregel: wat uit de aarde komt, blijft óp de aarde.

Een belangrijke voorwaarde voor het opnieuw inzetten van teruggewonnen grondstoffen is de beëindiging van de afvalstofstatus.

Concreet:

- Afvalstoffen omzetten in grondstoffen;
- Energie terugwinnen door energiefabrieken bij afvalwaterzuiveringsinstallaties te bouwen;
- Gestreefd moet worden naar hergebruik van fosfaat uit rioolwater.

Verwijderen van nieuwe stoffen

Stoffen zoals medicijnen, microplastics en nanodeeltjes vormen nu al een probleem en tot nu toe wordt dat probleem alleen maar groter. We kunnen de consequenties ervan op langere termijn nog niet overzien.

Met de huidige hoeveelheden (hemel)water is het veel te duur om medicijnen en andere nieuwe stoffen uit het water te halen. Het waterschap heeft als taak om dit probleem aan te pakken. Voor het verwijderen van medicijnresten in het water is de urgentie aanwezig. Aanpak hiervan dient bij de bron te beginnen. De centrale vraag is op welke manier kan worden voorkomen dat deze stoffen in het afvalwater terechtkomen? Bewustwording en beleid voor de productie en het gebruik van deze stoffen in producten is essentieel.

Concreet:

- Stimuleren om nog meer niet gebruikte medicijnen bij de bron in te zamelen. Dit zal plaats moeten vinden bij apotheek en apotheekhoudende huisartsen;
- Bewustwording en aanpak bij de bron (burgers en bedrijven) om nieuwe schadelijke stoffen in afvalwater zoveel mogelijk te voorkomen;
- Naast aanpak van de bron, actief aan de slag gaan met het verwijderen van medicijnresten uit afvalwater. Als eerste op plaatsen waar het effluent gebruikt kan worden.

89163

Tarieven huishoudens

1-3 ve

De belasting van huishoudens moet simpel en rechtvaardig zijn. Het meten van de vervuiling per huishouden is onmogelijk. Het moet dus wat grofmazig. Door het grote aantal tweepersoonshuishoudens is de oude indeling 1 en 3 vervuilingseenheden moeilijk te verdedigen (één- en meerpersoons huishoudens).

De indeling 1-2-3 sluit beter aan bij betalen naar vervuilen. Bij de huidige wijze van belastingheffing is dit niet te ingewikkeld.

Bij de bepaling van de heffing voor bedrijfsafval moet ook de fosfor- en stikstofvracht meegenomen worden.

Een waterschap moet zich onthouden van inkomenspolitiek.

Uit praktische overwegingen, zoals de kosten van het innen, kan gesproken worden over kwijtschelding.

De vervuiler betaalt

Doorwerking principe

Belastingverhoging volgt in beginsel de inflatie. Daar waar aantoonbaar extra inspanningen worden geleverd, moet eerst gezocht worden naar de mogelijkheden

van oud voor nieuw maatregelen of met behulp van innovatie te bereiken kostenbesparingen, voordat gesproken kan worden over tariefaanpassingen.

Biodiversiteit

Een goede ontwikkeling van de natuur is belangrijk voor ons allen, maar zeker ook voor de agrarische sector. Zonder een natuurlijk evenwicht kan de maatschappij in de toekomst voor grote kosten komen te staan.

Biodiversiteit is een zaak om na te streven op alle eigendommen van de waterschappen en om te stimuleren op eigendommen van ondernemers en medeoverheden. Een goede biodiversiteit en een gezonde bedrijfsvoering hoeven elkaar niet in de weg te staan.

“Zonder een natuurlijk evenwicht kan de maatschappij in de toekomst voor grote kosten komen te staan.”

RES/Energietransitie

Regionale Energie Strategie

In de RES-regio's zet het waterschap zich in om bij de verandering van de leefomgeving de waterkwaliteit te verbeteren. De mogelijkheden van aquathermie moet worden bepleit en het individueel gebruik van WKO (warmte-koude-opslag) moet worden getemperd om op termijn geen onherstelbare grondwaterkwaliteit te krijgen.

De waterschappen voeren een beleid dat gericht is op energiereductie en circulariteit op de eigen activiteiten,

bekostigd uit het eigen belastingsysteem. Hierbij krijgen de positieve business cases voorrang.

Biomassa moet indien mogelijk worden hergebruikt en in de tweede plaats worden gebruikt voor de productie van biogas.

Investeringen in het publieke domein - buiten de wettelijke taken van het waterschap - worden buiten het belastingsstelsel van de waterschappen gehouden.

Invasieve exoten

De snel voortwoekerende exoten die een gevaar vormen voor andere diersoorten, de waterkwaliteit en de dijkstabiliteit vragen om een actieve bestrijding.

Onderzoeken hebben aangetoond dat met name de rode Amerikaanse rivierkreeft schadelijk kan zijn voor dijken, landerijen en de waterkwaliteit. Ook het halen van eisen uit de Kaderrichtlijn Water wordt door de Rode Amerikaanse Rivierkreeft bedreigd en dat vraagt om landelijk beleid om actief deze exoot te bestrijden. Landelijke wetgeving verhindert momenteel een effectieve bestrijding. De landelijke overheid is de bevoegde partij om te bestrijden, maar lijkt zich onvoldoende bewust van het probleem.

De Japanse duizendknoop wordt tot de meest invasieve exoten gerekend. Is de plant eenmaal gevestigd, dan is hij zeer moeilijk weer weg te krijgen. Door zijn sterke groei-kraft worden inheemse plantensoorten verdrongen. De sterke wortelstokken en stengels van de Japanse duizendknoop zijn in staat om schade te veroorzaken aan

gebouwen, leidingen en wegen. Bestrijding van deze exoot is dus van groot belang om uiteindelijk de veiligheid te kunnen waarborgen. Hiervoor zullen extra financiële middelen beschikbaar gesteld moeten worden.

De populatie muskusratten dienen wij terug te dringen tot aan de landsgrens.

“Bestrijding van exoten is van groot belang om uiteindelijk de veiligheid te kunnen waarborgen.”

Innovaties

Innovaties die er zijn/die eraan komen:

- Het ontwikkelen van nieuwe technieken kan het beste plaatsvinden door een klein aantal waterschappen, waarbij maximaal gebruikgemaakt wordt van (Europese) subsidies;
- Hoog op de agenda staat het sterk verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op de zuivering;
- Pompen en stuwen in het watersysteem moeten intelligent gestuurd worden, rekeninghoudend met het verwachte weer;
- Er moet maximaal ingezet worden om rioolslib opnieuw te gebruiken als bodemverbeteraar. Dit heeft de voorkeur boven de huidige verwerking;
- RWZI's kunnen een forse bijdrage leveren aan de RES'en. Zij kunnen mogelijk energiehub's worden, mede door het gebruik van effluent en gedroogd slib als brandstof voor warmtenetten. Met nieuwe technieken zou slib wellicht op de RWZI's gedroogd kunnen worden, waardoor de energie voor de middellange termijn beschikbaar blijft in het gebied.

Positie van het waterschap als openbaar lichaam

Waterschappen vormen de oudste democratische bestuursvorm in ons land. In de loop der eeuwen hebben de waterschappen aangetoond de dynamiek van de tijd te volgen en bij te houden. De SGP vindt dat waterschappen daarom geen uitvoeringsorganisaties mogen zijn of worden van de rijksoverheid, provincies of gemeenten.

Wel is samenwerking en afstemming van beleid tussen de verschillende medeoverheden zondermeer noodzakelijk. Goed georganiseerd waterbeheer is voor Nederland van eminent belang, omdat grote delen van ons land beneden de zeespiegel liggen. Daar komt bij dat de kwaliteit en kwantiteit van het water in een stroomgebied nauw met elkaar samenhangen. Dit geldt ook voor grondwater en oppervlaktewater. Deze verwevenheid vraagt om een brede kijk van het openbaar bestuur, waarin de taken inzake waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterkering zijn samengevoegd. Het waterschap is het bestuursorgaan bij uitstek om dit te realiseren.

Wanneer de taken van het waterschap ondergebracht zouden worden bij een algemeen bestuursorgaan, zoals de provincie, gaat de samenhang in het waterbeleid teloor.

Ook zal de gevoelde urgentie voor bestendig waterbeleid ondersneeuwen door de neiging van politici zich op de korte termijn te richten, waardoor andere beleidsonderwerpen meer prioriteit krijgen.

“Goed georganiseerd waterbeheer is van eminent belang, omdat grote delen van ons land beneden de zeespiegel liggen.”

Cyberveiligheid

Overheden worden steeds vaker gehackt. Een waterschap beheert ook vitale infrastructuur. De SGP vindt het van groot belang dat het waterschap de digitale veiligheid

goed op orde heeft. Het dagelijks bestuur moet daartoe jaarlijks aan het algemeen bestuur rapporteren wat de stand van zaken is.

Kandidatenlijst

Waterschap Vallei en Veluwe 2023

1

Henk van der
Wind (63)
Maarsbergen

2

Bert van
Vreeswijk (69)
Scherpenzeel

3

Lambert Polinder
(51)
Doornspijk

4

Breunis van de
Weerd (60)
Nunspeet

5

Johannes van
der Poel (22)
Ede

6

Bart Kemp (45)
Ede

7

Gerrit van
Lagen (52)
Putten

8

Hans Boer (55)
Nijkerk

9

Wout Hazeleger
(53)
Barneveld

10

Theo Schaap
(54)
Bunschoten

- 11 Barend van den Broek (64) | Veenendaal
- 12 Tom van de Pol jr. (42) | Apeldoorn
- 13 Frans Hazeleger (27) | Woudenberg
- 14 Edwin Bouw (39) | Nunspeet
- 15 Elbert Wijnne (36) | Barneveld
- 16 Marco Mulder (52) | Achterberg
- 17 Gert Ploeg (66) | Barneveld
- 18 Arjan Klein (44) | Elburg
- 19 Gerwin Boswijk (28) | Barneveld
- 20 Pieter van Dijkhuizen (35) | Amersfoort

Stem 15 maart: SGP!

The logo for the SGP (Streekeigen Groen Politiek) party, featuring the letters 'SGP' in a bold, white, sans-serif font. The letter 'P' has a small white triangle pointing to the right, resembling a play button icon.

valleienveluwe.sgp.nl